

Bůh existuje. Žije v Bruselu.

Zbrusu Nový zákon

KOUSAVÁ KOMEDIE JACA VAN DORMAELA

traj: Benoît Poelvoorde Catherine Deneuve François Damiens Yolande Moreau Jill Greyns Loana Verhelden Serge Lorvillers Didier De Neck Romijn Gelin Marco Lorenzini scénář: Thomas Gunzig o Jaco Van Dormael hudba: An Pierle designový producent: Jaco Van Dormael produkce: David Grumbach Frank Van Passel Philippe Lagle a Arlette Zilberberg koprodukce: Christophe Boucraie sFF Biers de Luxe 2014 Dominique Wastler Françoise Dumont a Michel Schillings výprava: Sylvia Oliva scénáři: Caroline Koster režie: o kadeřnice: Karlijn Van Damme choreografie: Mădălina De Măy asistent režie: Bascoad Alkade režie: speciálních: akce: Emilien Lacroix výtah: Marc; Soudnice výprava: producer: Olivier Baudin a Jean Yves Asselin a Belgicko-Francouzsko-Luxemburská spolupráce: Terra Incognita Films Cinema Films Agence La Belgique Juliette Films Cendres Orange Studio za účasti: OCS VOO a BE TV RTBF (Belgie) Belgicko: Telenor BNP Paribas Fortis Film Finance Cam Kalfia Pictures Movie Tox Sheffer Empowered by Netflix Belgicko Films Fund výtah: 20 kopírování: Tia Sheffer Du Gouvernement Biskop Belgicko kopírování: Eurlingua a pomoci: Centre De Cinema Et De L'audiovisuel De La Fédération Wallonie-Bruxelles za účasti: Film Fund Luxembourg a přírodních: Waldox 20 kopírování: Screen Flanders Het Agentschap Onderwerpen Vlaanderen in Actie En VAF mezinárodní: jazyk: Le Pacte režie: Jaco Van Dormael

PRESSKIT

ZBRUSU NOVÝ ZÁKON | Le tout nouveau testament

Komedie, Francie / Belgie / Lucembursko, 2015
115 min

Režie: Jaco van Dormael

Střih: Hervé de Luze

Kamera: Christophe Beaucame

Hudba: An Pierlé

Hrají: Benoît Poelvoorde, Pili Groyne, Catherine Deneuve, François Damiens, Yolande Moreau a další..

Premiéra: 24. prosince 2015

Distribuce ČR: Aerofilms, s.r.o.

Více informací o filmu: www.aerofilms.cz/zbrusunovyzakon

Trailer k filmu: <https://youtu.be/EFU3ghIZimQ>

PRESS KONTAKT:

Aerofilms | Radka Urbancová | radka.urbancova@aerofilms.cz | +420 774 483 165

Fotografie v tiskové kvalitě a další materiály ke stažení najdete na úložném systému aero.capsa.cz
(přístupové údaje na vyžádání).

SYNOPSIS

Bůh existuje. Žije v Bruselu. A je to pěkně nesnesitelný morous, který nosí ponožky do pantoflí a celé dny tráví vymýšlením absurdních zákonů a znepříjemňuje lidem život. Je to trochu jiný příběh, protože tenhle Bůh má kromě syna Ježíše ještě manželku a malou dceru, která ho nemůže vystát a jednoho dne pošle na truc všem lidem na světě SMS s datem jejich smrti. Co se asi stane, když se někdo dozví, že mu do konce života zbývá měsíc, nebo naopak 62 let? V České republice velmi oblíbený Jaco van Dormael (Pan Nikdo) přichází s komedií postavenou na skvělém scénáři, která pracuje jak s poetickými a vizuálně uhrančivými pasážemi, tak chytrou situační komikou.

PROČ TENTO FILM

„Zbrusu Nový zákon nám přichystal jeden z největších zážitků na letošním Berlinale – a to jsme ani neviděli celý film, ale jen zhruba desetiminutovou ukázkou. Během ní se ze sálu postupně začali vytrácet zástupci mezinárodních distributorů, kteří urychleně běželi film koupit. Do konce ukázky vydržela čekat jen hrstka. Za pár hodin se začala šířit - samozřejmě nadsazená - šeptanda o druhé Amélii z Montmartru. Tou dobou jsme už měli film také koupený a nezbývalo než několik měsíců čekat a doufat, že bude film jako celek opravdu tak dobře fungovat. Oddechnout jsme si mohli po karlovarském festivalu, kde snímek skončil třetí v diváckém hodnocení a vyvolal nadšené ohlasy: divákům přišel stejně jako nám chytrý, hravý, a hlavně hodně vtipný. Máme z něj radost, protože takhle povedená a originální komedie se nenarodí každý rok. Ani v Belgii.“

Jan Noháč, Aerofilms

ZE ZAHRANIČNÍCH OHLASŮ

„Všichni na Zemi jsou odsouzeni k záhubě, ale tato vize je plná optimismu, plná lidí, kteří dostali příležitost pomoci si navzájem a s něhou to dělají. Pokud prohlédneme skrz počáteční rouhání, najdeme vysoce morální film.“ – The Guardian

„Překrásný na pohled, plný okouzlujících hereckých výkonů a se spíše hravým, než podvratným humorem, **Zbrusu Nový zákon** je požitek. Ne tolik kacířský, jako spíše rozmarný, s rošťáckým úsměvem a jemným závěrem.“ – Indiewire

„Van Dormael zapojuje ve vizuální stránce filmu svoji charakteristickou poetiku magického realismu. Nevědomost je sladká, lidé mají tendenci ignorovat svoji smrtelnost a raději si hoví v pohodlí každodenního života. Přes všechnu ironii a kousavý humor vytváří belgický režisér velmi lidskou báji o široce rozšířené představě, že je život neustálým a často marným hledáním štěstí.“ – Twitchfilm

ROZHOVOR S REŽISÉREM

Jaco van Dormael

Narodil se v roce 1957 v Belgii. Při studiu na prestižní filmové škole INSAS v Bruselu natočil krátký film **Maedeli la breché** (1981) a získal za něj studentského Oscara. Jeho první celovečerní film, **Toto hrdina** (Toto le héros, 1991) vyhrál v Cannes cenu za nejlepší debut. Jeho následující snímek, **Osmý den** (La Huitième jour, 1996), vypráví o přátelství mezi nešťastným byznysmenem a mužem s Downovým syndromem a byl oceňován za komplexní a citlivé vypořádání duševní nemoci. Na další Dormaelův film se čekalo dlouhých 13 let. **Pan Nikdo** (Mr. Nobody, 2009), první režisérův anglicky mluvený film, vznikl 10 let a zajistil mu celosvětový věhlas.

Jak vlastně projekt ZBRUSU NOVÝ ZÁKON vznikl?

S jeho spoluvůdcem Thomase Gunzigem jsme se odrazili od nápadu, že Bůh existuje a že žije v Bruselu. A co kdyby byl Bůh pořádně hajzl? A co kdyby měl kromě syna i dceru, o které nikdo neví? A co kdyby jí bylo deset a její otec, Bůh se jí tak hnusil, že by se rozhodla Mu pomstít a všem na Zemi odhalila esemeskou jeho nejstřeženější tajemství – jejich datum smrti? A potom už se každá narážka na náboženství měnila v surrealistickou pohádku. Já sám nejsem věřící, ale byl jsem vychováván jako Katolík. Zajímají mě náboženství i dobré příběhy. Vzpomínám si, že mě jako dítě vždy zaráželo, proč Bůh nic neudělal, když jeho syna křížovali. Proč nic nedělá, když děti umírají na leukémii? Proč Batman zachraňuje lidi, a Bůh ne?

Bůh ve ZBRUSU NOVÉM ZÁKONĚ je naprosto opovržením hodný. Libuje si, když může zažehnout požár, když nechává spadnout letadla a vybíjet orangutany. Každý den přináší lidskému pokolení příšerná muka a neustále lidi podněcuje k vzájemnému zabíjení v nekonečných válkách vedených v jeho jménu.

Příliš se neliší od Boha, jak ho líčí Bible. Ostatně v té knize je spousta zabíjení. Vesnice jsou vypalovány a vyhlazovány. Lidé jsou trestáni a zavržováni. Bůh je popisován jako „žárlivec“.

Proto jste chtěl změnit zaběhlá pravidla?

Ea, setra Ježíše, kterému říká JC, udělá svět o něco lepším, když změní životy hrstky neuvěřitelných zkrachovalců. Je jí teprve deset, umí dělat jen drobné zázraky, a přesto se jí podaří

sehnat šest nových apoštolů – jednorukou ženu, sexuálního maniaka, zabijáka, ženu, kterou opustil manžel, úředníka a dítě – a všechny je přiměje, aby se zamilovali do velmi nepravděpodobných protějšků. Je to komediální způsob jak sdělit, že ráj je tady a teď, ne až po smrti. Nebudeme žít dlouho, tak si užívejme a dovolme si být šťastní.

Proč jste se rozhodl přidat na seznam dvanácti apoštolů z Nového zákona šest dalších, kteří mají představovat nové pokolení, které Bůh svolá dohromady na konci světa? Číslo dvanáct připomíná dvanáct izraelských kmenů. Připomíná ale i celé lidstvo?

Bůh má rád lední hokej, kde proti sobě bojuje vždy 12 hráčů. Jeho žena má ráda baseball, kde hrají osmnáctičlenné týmy. Ježíš má pocit, že dvanáct apoštolů nestačí, tak řekne sestře, aby našla šest dalších a dostali se na číslo 18, což je oblíbené číslo JChc a Einy matky. Na konci filmu pochopíme proč.

Proč jste použil skoro shodnou strukturu?

Film je svou formou pohádka. Na někoho, kdo nebyl vychovávaný ve víře, může ZBRUSU NOVÝ ZÁKON působit stejně jako třeba Červená Karkulka nebo Alenka v říši divů, protože všechny tyto příběhy jsou vepsány v naší kolektivní paměti. Tunel, který spojuje pračku v Bohově bytě s prádelnou, kam chodí Ea a za ní její otec, je podle mě pro tento žánr typický.

Ve ZBRUSU NOVÉM ZÁKONĚ hraje JC, kterého si pobuda Victor okamžitě splete s JC Van Dammem, poměrně malou roli. Je tam jen jako soška v bytě rodičů a má jen omezené schopnosti.

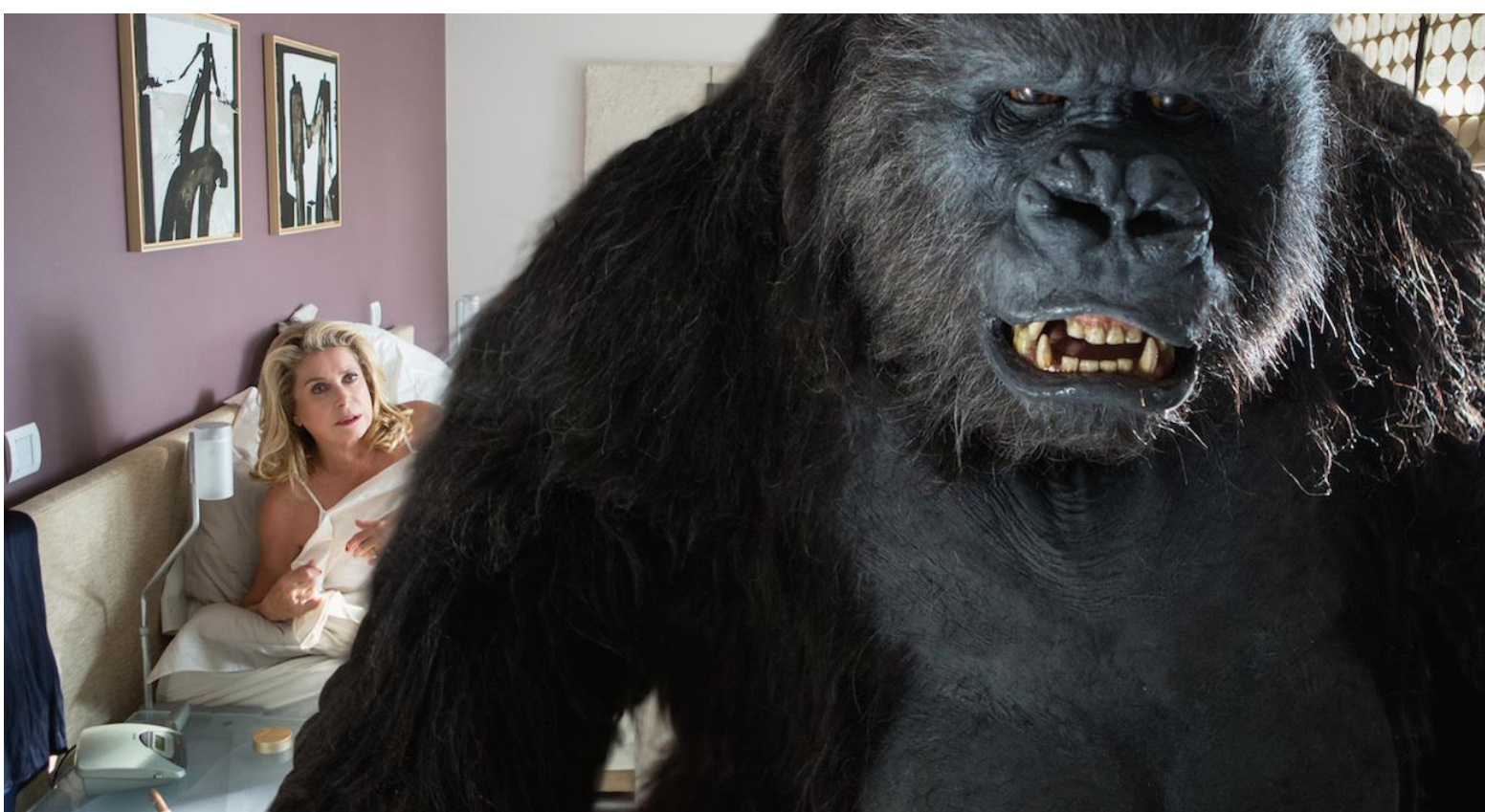
Hlavním mottem je vždycky „co kdyby...?“ Co kdyby Ježíš udělal věci, o kterých jeho otec neměl tušení? A otec mu za to skutečně vynadá. JC vždy improvizoval, vždy se řídil city, aniž by tušil, kam ho to přivede. A co kdyby to pro něj všechno skončilo špatně? Nový zákon byl přepsán 300 let po Kristově smrti a bylo z něj odstraněno mnoho apokryfických textů. Oficiální verze Ježíšova života je milý, krásně sepsaný příběh, nicméně je zcela přetvořený církevními hodnostáři.

Co tyto apokryfy obsahovaly?

Jsou vlastně docela legrační. Popisují další zázraky, které Ježíš udělal, někdy jsou dokonce dost výstřední, třeba když bojuje s démony, kteří na sebe berou podobu draků a podobně. Také se v něm objevují další apoštolové a mezi nimi i ženy, ale jejich přítomnost byla zcela vymazána. Kolik slov v Novém zákoně vyřkly ženy? Můžete je spočítat na jedné ruce.

Vy dáváte ženám velký prostor. Ea získá nad otcem převahu a postava, kterou hraje Yolande Moreau, se nakonec také ukáže jako klíčová.

Ve ZBRUSU NOVÉM ZÁKONĚ má Bůh moc jen proto, že své ženě a dceři nedovolí mluvit. Ale co kdyby byl Bůh žena? Co by se stalo?

Je fascinující pozorovat, jaký chaos nastane, když všichni najednou vidí, jak se jejich čas smrti přibližuje. A JC řekne Ea, že když si lidé uvědomí, kdy zemřou, ztratí Bůh svou důvěryhodnost.

Když neznáme čas své smrti, máme možná tendenci na ni zapomínat a získáváme pocit nesmrtelnosti. Do okamžiku, než v nás stín smrti zažehne touhu žít. A to přesně se stane mým postavám, když dostanou esemesku s datem své smrti. Někteří všechno od základů změní. Jiní o tom nechtějí ani slyšet.

Války a zločiny okamžitě ustanou.

Už nemá smysl snažit se zabít své nepřátele, když to jejich datum smrti stejně nezmění. Každý pokus je zabít selže. Milan Kundera napsal v Žertu větu, která se mi moc líbí: „Vše bude zapomenuto, nic nebude odčiněno.“

Zabiják Francois to potvrzuje.

Pochopí, že od teď může lidi střílet a když zemřou, nebude to jeho vina.

Ve filmu se objevuje odlehčená kritika nových technologií a médií. Pobuda Victor je jediná postava, která zůstává celým rozruchem nedotčená: nemá mobilní telefon, takže žádný vzkaz nedostal.

Kašle na to – nemá telefon a nechce nic vědět.

A servisní technik, který má před sebou 102 roky života, se stane superhrdinou.

Tento černoš, kterého do té doby všichni ignorovali, je najednou obrovským magnetem pro opačné pohlaví.

Sexuální maniak Marc najde dívku, do níž se jako malý kluk zamiloval v dabovacím porno studiu, a napíše s ní esej o Hledání ztraceného času Marcela Prousta. Martine, žena, kterou opustil manžel, se bláznivě zamiluje do gorily...

Ve skutečnosti je celý film jen o lásce. Dokonce i malá Ea nalezne lásku – překvapivou lásku v podobě malého chlapce, který chce být dívkou. Ea přináší nový způsob jak pohlížet na svět. Láska nemusí odpovídat existujícímu modelu. Když je nepravděpodobná, je vlastně ještě lepší.

Myslel jste na filmy Nagisy Óšimy a Marca Ferreri – Max, má láska a Ciao, Machio – když jste přišel s postavou Martine?

S Thomase Gunzigem jsme se snažili přijít na to, jak by si tato žena nakonec mohla poradit. Mezi mužskými prostitutky štěstí nenašla, a tak se zamiluje do gorily – do modelu v životní velikosti, který sestrojili a ovládají dva Španělé. Zasáhlo mě, jak se Catherine Deneuve angažovala v debatě o manželství homosexuálů ve Francii. O nutnosti svobody a tolerance mluvila neuvěřitelně srozumitelně. A stejnou přímočarost a přesvědčení projevovala i při natáčení. Ničeho se nebojí. Vydá ze sebe všechno. Řekl jsem jí:

„Budeš se milovat s tímhle mladíkem.“

„Dobře.“

„Gorila ti stiskne prsa.“

„Vážně? Dobrá.“

Okamžitě se do scény ponoří a je soustředěná od začátku do konce.

Jako ve všech vašich filmech se zápleтка točí kolem dětství.

Protože je to doba, kdy se věci dějí poprvé, kdy jsou pocity nejvyhraněnější. Člověk ještě není civilizovaný, ještě vystupuje z řady. Během dětství existuje kouzelné období, kdy se ještě nesnažíme zapadnout a dělat to, co od nás ostatní očekávají. Pak ale dospějeme a dítě, kterým jsme kdysi byli, pohrbíme hluboko v sobě. Dospělí jsou jen děti, které vyrostly. Líbí se mi ten lehce surrealistický pohled, kterým děti vidí svět kolem sebe. Navíc, existuje něco surrealističtějšího než náš přístup ke světu, který získáme v okamžiku, kdy se staneme racionálními?

A jako vždy museli dospělí, do nichž postavy vyrostly, přežít bolestné dětství.

Našich šest postav žije životy, které je míjí. Každého z nich tlačí v botě nějaký kamínek, který jim znepříjemňuje život. Aurélie, jednoruká žena, je velmi krásná, ale je přesvědčená, že ji nikdo nemůže milovat, když jí chybí končetina. Sexuální maniak Marc dokáže myslet jen na nahé ženy. Zabiják necítí nic kromě fascinace smrtí. Žena, kterou opustil manžel, má pocit, že si za svůj osud může sama, a Jean-Claude se zaprodal a dělá práci, kterou nesnáší. Ale když se dostanete trochu pod povrch, to dítě, kterým kdysi byli, tam stále někde je, jen se schovává kdesi ve stínu.

Řekněte nám něco o Pili Groyne, která ztvárnila Eu.

Potkal jsem ji před pár lety ještě před natáčením přes jedny známé. Improvizovala na piano a už tehdy to byla dívenka s velkým kouzlem. Od prvních kamerových zkoušek bylo jasné, že je pro roli ta pravá. Herce dělá jeho emoční inteligence. Tu můžete mít v jakémkoli věku, i když je vám osm nebo máte Downův syndrom.

Díky božskému zásahu Ey vyrazí Jean-Claude, první z nových apoštolů, sledovat ptáka a dostane se k polárnímu kruhu. Je to úžasná postava.

Tenhle člověk, který jako dítě snil, že bude dobrodruhem, si najednou řekne: „Když pták nemusí zůstat tady v parku a může si letět, kam chce, tak můžu i já.“ A vydá se po stopách jeho letu.

Celý film je vystavěn kolem epického napětí – „a pak... a pak...“ – které jde proti hlavním dramatickým konstrukcím používaným v současné kinematografii. Podobně jako si nikdo nepamatuje, že se Don Quijote vydal na cestu, aby našel svou milou, ale jen jeho bitvu s větrnými mlýny, nelpí tento film na otázce, zda se Ee podaří najít šest nových apoštolů a jestli

to něco změní. Jako v pohádkách funguje každá část skoro samostatně: jsou to malé epizody, kterými procházíme. Někdy jsou smutné, jindy veselé, jako v životě. Obtížné na tom je, aby byl každý mikropříběh přitažlivý a zajímavý. Každá postava musí být fascinující, každý kousek skládačky musí mít svoji barvu.

... A každá postava svoji hudbu: Aurélie Handela, Jean-Claude Rameauho, Marc Purcella a tak dále.

Některé kousky upadly v zapomnění nebo už nejsou v módě, takže je lidé moc neposlouchají. Přesto ve mně probouzejí velmi silné emoce, prosté, a zároveň laskavé. Ať už Trenet nebo Schubert, barokní nebo staré kousky. Chtěl jsem natočit hudební film.

PROTAGONISTÉ

Benoît Poelvoorde

Je v současné době ve Francii a Belgii jedním z nejznámějších a nejpopulárnějších herců. Ve snímku **Coco Chanel** (2009) si zahrál po boku Audrey Tatou, se slavnou Charlotte Gainsbourg pak ztvárnili milenecký pár v dramatu **Tři srdce** (3 coeurs, 2014). Ve Zbrusu Novém zákoně si zahrál roli Boha.

Catherine Deneuve

je jednou z největších hvězd francouzského filmu. Průlom v její kariéře nastal s rolí v muzikálu **Paraplíčka ze Cherbourgu** (Les Parapluies de Cherbourg, 1964), následovaly role v Polanskiho filmu **Hnus** (Repulsion, 1965) a Buňuelově **Krásce dne** (Belle de jour, 1967), objevila se i v anglicky mluvených snímcích **Hustle** (1975), **Hlad** (The Hunger, 1983) či **Tanec v temnotách** (Dancer in the Dark, 2000).